

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2013

Citazzjoni Numru. 1052/2012

Mario Sacco

Vs

**Fogg Insurance Agencies Limited ghan-nom u in
rapprezentanza tas-socjeta estera Argus Insurance
Company Limited.**

Permezz ta' rikors gurantat prezentat fid-19 ta' Ottubru
2012 l-attur ippremetta u talab:-

1. FI-1 ta' Frar 2012 assigura l-vettur KIA Proceed tas-sena (2010) bin-numru MAR 569, ma' Fogg Insurance Agencies Limited.
2. Il-polza ta' assigurazzjoni hi comprehensive.

Pagna 1 minn 8

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Ftit xhur wara kienet insterqitlu l-vettura u mar jirrapporta lill-pulizija.
4. Il-vettura ghadha ma nstabitx.
5. Il-polza tal-vettura tkopri l-eventwalita' tas-serq.
6. Ghalhekk talab lill-konvenuta thallsu l-valur tal-vettura, li giet stmat minnha fis-somma ta' sbtax-il elf ewro (€17,000), hi cahdet il-claim u tefghet it-tort fuqu billi allegat li s-serq gara ghaliex halla c-cavetta fil-vettura u ghalhekk m'huwix kopert mill-polza ta' assigurazzjoni.

Ghalhekk talab lill-qorti sabiex:-

1. Tiddikjara li l-konvenuta hi responsabbli li thallas is-somma ta' sbtax-il elf ewro (€17,000), skond polza comprehensive li l-partijiet ftehemu dwarha.
2. Tikkundanna lill-konvenuta thallas is-somma ta' sbtax-il elf ewro.

Permezz ta' twegiba guramentata prezentata fit-23 ta' Novembru 2012 il-konvenuta wiegbet:-

1. Ir-rikors guramentat hu null ghaliex ma fihx id-dikjarazzjoni li l-attur jaf personalment il-fatti dikjarati minnu, kif mitlub fl-Artikolu 156(1)(a) tal-Kap. 12.
2. Il-konvenuta tissuspetta li l-vettura nsterqet meta kellha c-cavetta go fiha, liema fatt jinvalida l-kopertura assigurattiva skond l-eccezzjoni numru 7 tal-pagna 9 tal-Kundizzjonijiet tal-Polza ta' Assikurazzjoni.
3. L-attur ma kienx gharraf lill-konvenuta li kien tilef ic-cavetta. Dan iwassal ghal ksur tal-kundizzjoni li hemm f'paragrafu 5 ta' pagna 14 tal-Kundizzjonijiet tal-Polza ta' Assikurazzjoni (Taqsimha General Conditions). Jekk assigurat jitlef cavetta originali, dan hu tibdil fic-cirkostanzi u fatt ferm sostanzjali li jeffetwa l-polza u l-kopertura relattiva.
4. Is-serq allegat mill-attur ma kienx kopert mill-polza ta' assikurazzjoni u ghalhekk il-konvenuta m'ghandiex obbligu li tindennizza lill-attur in konnessjoni mal-kaz. Ghalhekk it-talbiet tal-attur ghandhom jigu michuda.

Kwistjoni.

Il-kaz jitratta dwar polza ta' assigurazzjoni comprehensive li l-attur hareg fuq il-vettura KIA Proceed bin-numru MAR 569, li allegatament insterqet fit-23 ta' Frar 2012 gewwa Triq Mikiel Abela, Birzebbugia. Il-konvenuta qeghda ssostni li l-vettura nsterqet meta kellha c-cavetta fil-vettura. Fatt li skond il-konvenuta jinvalida l-polza ta' assikurazzjoni skond l-eccezzjoni numru sebgha (7) pagna disgha (9) tal-Kundizzjonijiet tal-Polza ta' Assikurazzjoni. Dan apparti li f'kull kaz 'il fatt li meta tilef ic-cavetta l-assigurat ma gharrafx lill-assikurazzjoni b'dan wassal ghal ksur ta' kundizzjoni li l-assigurat ghandu obbligu li jgharraf lill-assikurazzjoni b'tibdil fic-cirkostanzi jew f'xi fatt sostanzjali li jistghu jeffetwaw il-polza.

Fatti.

1. FI-1 ta' Frar 2012 harget polza ta' assikurazzjoni *comprehensive* fuq il-vettura Kia Proceed numru MAR-569.
2. Fit-23 ta' Frar 2012 l-attur ghamel rapport fl-ghassa tal-pulizija li nsterqitlu l-vettura. Fir-rapport jinghad li l-attur qal “[...] *il-vettura kienet imsakkra u c-cavetta kienet ghandu u pparkjata tajjeb. Mario Sacco qal li m'ghandu sospett f'hadd.*” (fol. 69).
3. FI-24 ta' Frar 2012 l-attur ghamel claim (fol. 28).
4. L-attur xehed li c-cavetta tal-vettura kien tilifha f'Novembru 2011 waqt li kien qieghead isuq il-mutur. Spjega li c-cavetta tal-vettura kienet mac-cavetta tal-mutur; *“Sibt hofra u bqajt sejjer. Ma waqajtx imma. Kif wasalt il-Belt biex nifli l-mutur, ma sibtx ic-cwieviet. Kelli tal-mutur, jigifieri c-cavetta li kienet fl-ignition. Kelli tad-dar, tal-garaxx u tal-karozza. L-ignition baqghet on. Imma fl-ignition hole ma kien hemm l-ebda cavetta. Biex ma jkomplix jahdem il-mutur, trid taqla' c-cavetta, iddawwar ic-cavetta. Il-mutur ilu ghandi nahseb xi ghaxar snin. Din kienet l-ewwel darba li mbezzqitli c-cavetta. Ilu ghandi erbatax-il sena. Jien ghalhekk kelli nbiddel l-ignition key.”* (fol. 64).

5. Permezz ta' ittra ufficjali prezentata fis-27 ta' April 2012 (fol. 26) l-attur sejjah lill-konvenuta sabiex thallsu ghat-telf li sofra bis-serq tal-vettura. It-twegiba nghatat b'ittra ufficjali tal-1 ta' Gunju 202 (fol. 27) fejn inghad li ma kienx ser isir hlas ghaliex “[...] illi jirrizulta illi l-allegat serq sehh meta inti hallejt ic-cavetta ta' l-istess vettura go fiha, u kwindi dan il-kaz mhux kopert ai termini tal-polza ta' assigurazzjoni mahruga mill-mittenti.”.

Konsiderazzjonijiet.

B'riferenza ghall-ewwel eccezzjoni l-qorti ser tillimita ruhha biex tghid li nghatat bla bzonn. 'Il fatt li persuna ma tiddikjarax li taf personalment bil-fatti dikjarati, ma twassal ghall-ebda nullita' tar-rikors guramentat. Jekk il-konvenuta xtaqet li jkollha konferma mill-attur li hu personalment jaf bil-fatti, allura setghet titlob l-intervent tal-qorti. Dan apparti li m'hemmx dubju, wara li issa nstemghu l-provi, li l-attur iddikjara fatti li hu personalment jaf. Ghalhekk l-eccezzjoni hi frivola u ser tigi michuda.

Skond il-kondizzjonjiet tal-polza:

i. L-assigurazzjoni ma thallasx f'kaz ta':

“Damage arising from Theft if the ignition or immobiliser keys of Your Vehicle have been left, even momentarily, in or on the Vehicle or if the Vechile is left, even momentarily, open or unlocked.” (fol. 16).”

ii. *“You are bound to inform Us immediately You become aware of any changes to Your circumstances which may affect this Policy or any other material facts, including (but not limited to) any change to any person insured, motoring convictions of any of the persons insured, a change of Vehicle or a change of use of the Vehicle.”* (fol. 21).

Mill-ittra ufficjali tal-1 ta' Gunju 2012 (fol. 27) u t-twegiba guramentata, ma jidhirx li l-kumpannija konvenuta qeghda tikkontesta li nsterqet. Mhu xejn facli ghall-kumpannija konvenuta li taghti prova ta' dak li qeghda tallega, cjoé' li l-vettura nsterqet meta kien fiha c-cavetta. Ghal dak li jirrigwarda xhieda dwar dak li gara fit-23 ta' Frar 2012, hemm biss il-kelma tal-attur li jinsisti li l-vettura kienet ipparkjata u msakkra u li meta rritorna mill-passiggata ma sabhiex fil-parkegg fejn kien halliha. Pero' din il-verzjoni li ta l-attur ma tikkonvinciha xejn meta tqies il-provi cirkostanzjali:-

(a) L-attur qal li meta mar jirraporta s-serqa ghand Buttigieg Insurance Brokers Limited kien qalilhom li kien tilef wahda mic-cwieviet tal-vettura. Wahda mid-domandi fil-claim form hi: *“Have the key/spare keys ever been misplaced or stolen ?”*. It-twegiba hi *“No”*. L-attur xehed: *“Fuq cwieviet ma staqsinix imma jien kont ghidtlu kelli tnejn u wahda minnhom tlifthom. Imma [ma] qallix li messni mort noqghod nirraporta mal-insurane dwar it-telfien tac-cwieviet.”* (seduta 15 ta' Lulju 2013). Il-qorti hi tal-fehma li jekk hu veru li l-attur qal lill-broker li kien tilef wahda mic-cwieviet, fuq bazi ta' probabilita' t-twegiba ghad-domanda *“Have the key/spare keys ever been misplaced or stolen ?”* kienet ser tkun *“Yes”* u mhux *“No”*. Id-dokument, li wara kollox hu ffirmat mill-attur, jindika li kien biss wara li ntalab jipprezenta c-cwieviet tal-vettura li hareg bil-verzjoni li kien tilef wahda mic-cwieviet.

(b) L-ispjegazzjoni li ta l-attur dwar kif tilef ic-cavetta m'hijiex kredibbli. L-attur qal: *“Gieli smajt b'kazijiet bhal dan li tinbezaqlek bl-iskoss ic-cavetta mill-ignition tal-mutur.”* (fol. 65). Dikjarazzjoni li wahedha m'hijiex prova. L-attur ma ressaq l-ebda prova teknika li bi skoss cavetta tista' tinbezaq 'l barra mic-cilindru u l-magna tal-mutur xorta tibqa' tahdem. Lanqas ma tresset xi prova li kien hemm xi difett fis-sistema li wassal ghall-incident li ddeskriva l-attur.

(c) Il-vettura kienet armata b'*immobiliser* u *alarm*, u skond hu kienet imsakkra. Spjega li kien mar passiggata Birzebbugia u ma damx iktar minn tlett kwarti.

(d) L-attur qatt ma semma li fejn kienet ipparkjata l-vettura sab xi hgieg mal-art. Fuq bazi ta' probabilita l-access ghall-vettura moderna kellu jkun billi l-halliel ikisser wahda mit-twieqi.

(e) L-attur ikkonferma li kien biddel is-serratura tal-bieb tad-dar, tal-garaxx u tal-mutur, izda mhux tal-vettura. Meta l-attur xehed fis-seduta 4 ta' Frar 2013 qal li kien biddel ic-cavetta tal-mutur qal "[...] *ghax cavetta wahda kelli*". Spjega kif mar lura d-dar u gabar l-*ispare key*. B'dan ir-ragunament allura kellu jara x'jagħmel biex ikollu cavetta ohra tal-karozza, jekk verament tilef il-mazz cwievet. Pero' ammetta li: "*Qatt ma mort biex niccekja għand l-agent kemm kienet tighi biex nagħmel cavetta għida*." (fol. 67). 'Il fatt li qal li pprezuma li biex ibiddel ic-cavetta kienet ser tighi spiza, m'hijiex spjegazzjoni sufficjenti għalfejn għallinqas ma vverifikax x'kienet l-ispiza. Dan meta għamel enfazi kemm kienu jiehu hsieb il-vettura u ftit li xejn kien juzaha. Għall-qorti m'huwiex bizzejjed li l-attur ighid: "*Jiena ma għitx go rasi li mmur nitkellem għand l-agent tal-vettura minn fejn xtrajtha biex nara kemm tiswa cavetta għida u x'nista' nagħmel jekk ma nixtrix lock għid*." (fol. 66). Dan apparti 'l fatt li m'huwiex agir ta' assigurat prudenti u diligenti li kellu d-dmir li jipprevjeni kontra kull possibilita' ta' serq, irrispettament kemm kien remot li jsehh. Agir li fil-fehma tal-qorti m'huwiex dak ta' *bonus paterfamilias* għaladarba deliberament għazel li ma jarax x'jistax jsir biex. Fil-fatt wahda mill-kondizzjonijiet tal-polza huma fis-sens li: "*You and any person making a claim under this Policy must take all reasonable steps to safeguard Your Vehicle from Damage or Theft and to maintain the Vehicle in roadworthy and efficient condition.....*" (fol. 21).

Il-qorti ma temminx li l-attur ma tax ic-cavetta tal-vettura minhabba li kien tilifha waqt li kien għaddej fuq il-mutur fi triqtu lejn il-Belt. Bejn iz-zewg verzonjiet il-qorti tqies li dik

li tat il-konvenuta hi l-iktar wahda kredibbli, cjoé' li jekk il-vettura verament insterqet kif qal l-attur, dan kien minhabba li halla c-cavetta fil-karozza jew ghaliex halliha miftuha¹. L-attur ibbaza t-talba ghall-hlas fuq il-polza ta' assikurazzjoni u l-kundizzjonijiet taghha li hu stess ipprezenta mar-rikors guramentat. L-istess polza li a bazi taghha qieghed jitlob il-hlas taghmilha cara li ma jsirx hlas fir-rigward ta':-

"Damage arising from Theft if the ignition or immobiliser keys of Your Vehicle have been left, even momentarily, in or on the Vehicle or if the Vehicle is left, even momentarily, open or unlocked." (fol. 16)."

Ovvjament l-attur ma jistax jinvoka l-polza u l-kundizzjonijiet taghha ghal dak li jaqbilla u jinsa l-kumplament billi jghid li qatt ma gie nformat bil-kontenut. Kien id-dmir tieghu li jistaqsi u jkun jaf ghalxiex qieghed jiffirma.

Il-kuntratt ta' assikurazzjoni jorbot lill-partijiet. Dan ifisser li l-attur m'huwiex intitolat jitlob il-hlas minghand il-kumpannija konvenuta ghat-telf li garrab.

Ghal dawn il-motivi l-qorti taqta' u tiddeciedi l-kawza billi:-

1. Tichad l-ewwel eccezzjoni bl-ispejjez a karigu tal-kumpannija konvenuta.

2. Tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenuta li kien hemm ksur tal-eccezzjoni numru sebgha (7) ta' pagna numru

¹ "L-orjentament giurisprudenzjali hu li fejn persuna thalli c-cavetta fl-ignition u din tinsteraq hu jigi li kkontribwixxa ghas-serq taghha. Ara f'dan is-sens "**Paul Abela et nomine -vs- Annunziato Xuereb**", Appell Kummercjali, 11 ta' Jannar, 1989, "**RAB Limited -vs- Christopher Spiteri**", Appell mit-Tribunal ghal Talbiet Zghar, 27 ta' Frar, 2008 u "**Merlin International Ltd -vs- Mauro Anastasi et**", Prim' Awla, Qorti Civili, 15 ta' Dicembru, 2005 per Imhalled Tonio Mallia" (Qorti tal-Appell (Inferjuri) Imhalled P. Sciberras, **John Calleja et vs Middle Sea Insurance plc** deciza fit-30 ta' Ottubru 2009).

Kopja Informali ta' Sentenza

disgha (9) tal-Kondizzjonijiet tal-Polza ta' Assigurazzjoni, u ghalhekk il-kumpannija konvenuta m'ghandha l-ebda obbligu li tindennizza lill-attur a bazi tal-polza numru 1981PRI102440. Ghalhekk tichad it-talbiet tal-attur.

Spejjez a karigu tal-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----